

19.07.24

EM2024/56

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges før EM2025 at fremsætte et lovforslag til ændring af Inatsisartutlov om alderspension, således at alderspensionens opdeling i en grundpension og et pensionstillæg afskaffes, og således at alle alderspensionister uafhængigt af egen eller samlevers indkomst opnår ret til en alderspension på 165.000 kr. om året. Alderspensionen skal som hidtil reguleres 1 gang årligt på grundlag af den af Grønlands Statistik opgjorte satstilpasningsprocent.

(Medlem af Inatsisartut, Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Det bør være trygt og attraktivt at blive gammel i vores land. Vores ældre har haft en lang beskæftigelse i virksomheder og arbejdspladser ved brug af hjerne og krop, og efter at have ydet en stor indsats for samfundet bør de have en berettiget forventning om en fredelig og tryk alderdom. Inuit Ataqatigiit anser pension som en velfærdspension, hvor vi anser pensionsudbetalinger som sikring til et tryk liv i alderdommen.

Hvad angår alderspensionsudbetalinger må bedstemor og bedstefar have bedre muligheder i vores land. Hvis ikke flere og flere af vore ældre skal flytte til Danmark, som det er sket i de senere år, for at opnå bedre levevilkår som alderspensionister, så må vi sørge for og sikre, at vore ældre får et mere respektabelt liv i vores land, og dette skal gøres ved at sikre de ældre nogle pensionsydelse, som kan måle sig med de danske alderspensioner i både størrelse og kvalitet. Det er på tide at vi tilbyder forhold, der kan måle sig med de danske og nordiske forhold. Nogle forhold, der kan sammenlignes med forholdene i Danmark og det øvrige Norden. Derfor ønsker Inuit Ataqatigiit at være med til at samarbejde om at sikre, at vi kommer med en helhedsløsning omkring en mere ligelig ordning.

Forslaget her skal ses som et mærkbart skridt i denne retning, og som en fortsættelse af de gode initiativer, der er taget for pensionsområdet i den seneste tid.

Netop fordi vi her i landet har en Inatsisartutlov om alderspension, som er utilfredsstillende i forhold til de danske og nordiske alderspensioner, er der flere og flere alderspensionister, der desværre flytter til Danmark. Dette er utilfredsstillende, og dette skal vi få rettet op på.

Det bør være trygt og attraktivt at blive gammel i vores land. Vores ældre har haft en lang beskæftigelse i virksomheder og arbejdspladser ved brug af hjerne og krop, og efter at have ydet en stor indsats for samfundet bør de have en berettiget forventning om en fredelig og tryk alderdom, og ikke mindst;

Hvis ikke vi skal miste vores ældre, som har viden og erfaring, og som vi har brug for, og som på dansk bliver kaldt det grå guld, så må vi foretage ekstraordinære handlinger. Vi har brug for vores grå guld. De skal kunne leve i fred her i landet uden at skulle forlade deres familier og børnebørn, og være med i arbejdsmarkedet, hvis det er det, de ønsker.

Derfor og med disse begrundelser, fremsætter jeg beslutningsforslag til Inatsisartut med det formål, at vores ældre får bedre forhold.

Jeg håber, at vi får en god og resultatrig debat.

Tak

Læs par. 37 162/2024

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Ifølge seneste tal fra Grønlands Statistik var der i 2022 her i landet 3.859 alderspensionister.

Med udgangspunkt i dette antal alderspensionister vil forslaget indebære, at det offentliges samlede udgifter til alderspension vil udgøre ca. 636,7 mio. kr. årligt. Heraf vil landskassen skulle afholde 90%, svarende til ca. 573 mio. kr., mens kommunerne vil skulle afholde 10%, svarende til ca. 63,7 mio. kr. årligt.

For landskassen forventes udgifterne til alderspension i år at udgøre ca. 475 mio. kr., mens den for kommunerne forventes at udgøre ca. 52,8 mio. kr.

Forslaget forventes således at medføre en årlig merudgift for landskassen på ca. 98,3 mio. kr., og en årlig merudgift for kommunerne på samlet 10,9 mio. kr.

Dog bemærkes, at estimatet bygger på det nuværende antal alderspensionister (2022), og at antallet af alderspensionister over en kommende årrække forventes at stige, hvilket vil medføre en yderligere forøgelse af det offentliges udgifter til alderspension.

Implementering af forslaget vil kræve udarbejdelse af et lovforslag. De administrative ressourcer, som vil skulle afsættes hertil, forventes, inkl. oversættelse, høring og lovteknisk gennemgang, ikke at overstige et akademisk årsværk, svarende til 500.000 kr.

Forslaget forventes at lette kommunernes administration af alderspension.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Forslaget vil indebære en forhøjelse af alderspensionen for alderspensionister med anden indkomst end alderspensionen.